

Vuosikertomus 2025

Keski-Suomen Liikunta ry

Keski-Suomen Liikunta ry

Vuosikertomus 2025

Sisältö

Keski-Suomen Liikunta vuonna 2025	2
Keski-Suomen Liikunnan toiminnan perusta	3
1. Hallinto	4
2. Seuratoiminta	10
3. Lasten ja nuorten liikunta	13
4. Liikunnallinen elämäntapa	16
5. Kuntakumppanuus	19
6. Vaikuttaminen ja viestintä	20
7. Yhteenveto tilaisuuksista ja tapahtumista	23
8. Talous	23

Liitteet:

Tuloslaskelma

Tase

Keski-Suomen Liikunta vuonna 2025

Vuosi 2025 on Keski-Suomen Liikunnan 33. toimintavuosi, joka oli edellisen strategiakauden viimeinen vuosi. Uuden strategian valmistelu aloitettiin jo 2024 toteuttamalla sidosryhmä- ja jäsen seurakyselyt, jotka antoivat suuntaa uuden strategian painopisteille. Uusi "ILOA!" strategia hyväksyttiin yhdistyksen syyskokouksessa 3.12.2025. Strategian lähtökohtana on liikuntaan ja liikkumiseen innostaminen, joka on lähtökohta liikunnalliselle elämäntavalle. Innostusta voidaan vahvistaa lisäämällä osaamista sekä vaikuttamalla liikunnan arvostuksen kasvattamiseksi yhteiskunnassa.

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta-ajatus:

Keski-Suomen Liikunta on maakunnallisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja yhteisöllisyyden rakentaja.

Arvolupaus:

Teemme maakunnallista liikunnan kehittämistyötä vastuullisesti, vaikuttavasti ja laadukkaasti. Lähellä ihmistä.

Visio 2030:

Luomme liikkeen lisäämisen vaikutusketjun lisäämällä innostusta, osaamista ja arvostusta yksilöissä, yhteisöissä ja yhteiskunnassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain jakama tuki on ollut Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan kannalta elintärkeä. Se on turvannut perustoiminnan, ja auttanut myös muun rahoituksen keräämisessä esim. uusien kehittämishankkeiden omarahoitusosuutena. Valtionavustuksen pieneneminen sekä samaan aikaan yleisen kustannustason nousun vuoksi Keski-Suomen Liikunta toteutti vuonna 2025 suunnitellusti sopeutustoimia, joilla varmistettiin riittävät toimintaedellytykset tuleville vuosille.

Jatkoimme Keski-Suomi liikkuu -agendan toteuttamista, johon ovat sitoutuneet myös Keski-Suomen liitto sekä Keski-Suomen hyvinvointialue. Tavoitteemme on, että jokainen keskisuomalainen liikkuisi oman hyvinvointinsa ja terveytensä kannalta riittävästi. Tavoite saavutetaan omilla valinnoilla sekä edistämällä eri ikäryhmien liikunnallista elämäntapaa. Osana agenda Jyväskylän yliopisto käynnisti kahdeksan keskisuomalaisen kunnan liikkumishankemien yhteistyössä Keski-Suomen Liikunnan kanssa. Hankkeen aikana on luotiin konsepti pienten ja keskisuurten kuntien liikkumishankemien toteuttamiseksi. Uskomme tämän jatkossa olevan vaikuttavaa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja tukemista paikallisesti.

Jatkoimme myös Keski-Suomen kehittämisrahaston tuella "Kestävästi Kuntoon Keski-Suomessa" - nuorten kestävyyskunnan kehittämishanketta. Leader -rahoituksen avulla käynnistimme "Hyvän ja vastuullisen hallinnon tapahtumakäsikirja yhdistyksille" -hankkeen 1.8. joka jatkuu vuonna 2026. Samoin osallistuimme yhdessä muiden aluejärjestöjen kanssa Liikkuvat -ohjelmien toteuttamiseen ja käynnistimme yhteisen sovittelutoiminnan, jota vauhditettiin omalla kehittämishankkeella.

Keski-Suomen Liikunta ry:llä on kaksi pysyvää tapahtumaa, joita kehitetään vuosittain. Vuoden 2025 Urheilugaala järjestettiin jälleen Jyväskylässä Scandic Laajavuorella tammikuun lopussa. Osallistujia oli 260 henkilöä. Finlandia Marathon on löytänyt paikkansa Suomen maratonkartalla syyskuussa, ja vuoden 2025 tapahtuman yhteydessä juostiin myös aikuisurheiluliiton Euroopan mestaruus maraton. Finlandia Marathonilla saavutettiin osallistujajennätys. Osa tapahtumaa järjestettiin myös Nuorten Maraton, joka on Jyväskylän 5., 6. ja 7. luokan oppilaiden juoksupahtuma. Kouluissa valmistaudutaan tapahtumaan 6 viikon harjoitusjaksolla, jossa opetellaan samalla kestävyyskunnan kehittämisen periaatteita.

Keski-Suomen Liikunta ry:n kumppaneina toiminnan toteuttamisessa olivat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea, Jyväskylän Urheiluakatemia, KIHU, LikesByJamk, Jyväskylän yliopisto, keskisuomalaiset kunnat ja lajiliitot sekä Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen hyvinvointialue sekä Lupa- ja valvontavirasto.

Petri Lehtoranta, aluejohtaja

Keski-Suomen Liikunnan toiminnan perusta

Keski-Suomen Liikunnan perustehtävä

Keski-Suomen Liikunta ry on keskisuomalaisista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys.

Keski-Suomen Liikunnan arvot

Keskisuomalaisuus

Keski-Suomen Liikunta on keskisuomalaisista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys. Liikuntakulttuurilla on tärkeä merkitys Keski-Suomen itsetunnolle, maakuntahengelle ja kehittymiselle.

Vastuullisuus

Toimintamme perustuu positiiviseen vuorovaikutukseen ihmisten kanssa. Olemme vastuuntuntoisia, rehellisiä ja suvaitsevaisia. Inhimillisuus ohjaa toimintaamme ja kunnioitamme jokaista omasta itsenään. Vastuullisuus on kaikissa arjen valinnoissamme.

Laadukkuus

Toimintamme on eettisesti kestävä, tarvelähtöistä ja tavoitteellista. Kehitämme toimintaamme määrätietoisesti suunnittelemalla, toteuttamalla suunnitelmia sekä arvioimalla toteutusta saamamme palautteen ja tavoitteiden pohjalta.

Vaikuttavuus

Olemme ennakkoluulottomia, laajakatseisia ja yhteistyöhaluisia. Keski-Suomen Liikunta on merkittävä alueellisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja toiminnallamme on myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Haluamme lisätä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

”ILOA!” - strategia 2030

Visio: Keski-Suomen Liikunta on maakunnallisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja yhteisöllisyyden rakentaja

Tavoitteeseen pääsemme vahvistamalla kuntakohtaisesti liikunnan edistämistoimenpiteitä sekä seuratoiminnassa että kuntien kumppanina tunnistaen olemassa olevat resurssit ja olosuhteet sekä varhaiskasvatusikäisten, kouluikäisten, aikuisten sekä iäkkäiden tarpeet. Kehittämistyötä toteutetaan tutkittuun tietoon sekä aikaisempaan kokemukseen perustuen.

1. Hallinto

1.1. Tavoitteet

Hyvän hallinnon mukainen toimintamme herättää luottamusta ja tyytyväisyyttä, on osallistavaa ja takaa toiminnan laadun sekä jatkuvuuden. Sääntömme ja määräyksemme ennaltaehkäisevät epäasiallista käytöstä ja mahdollistavat siihen puuttumisen. Toimintamme on hyvin suunniteltua ja johdettua sekä jäsenten tarpeeseen perustuvaa.

1.2. Toimenpiteet

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta ohjautuu vahvasti jäsenjärjestöjen tarpeista, mutta toiminnan sisältöihin vaikuttaa myös alueiden sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa yhdessä sovitut Tavoiteasiakirjan painopistealueet. Vuonna 2025 hallitus valmisteli uuden strategian vuoteen 2030, mikä hyväksyttiin syyskokouksessa joulukuussa.

Vuoden 2026 toiminnan suunnittelu ja strategian valmistelua jatkettiin henkilöstön ja hallituksen yhteisenä suunnittelupäivänä toukokuussa, jonka jälkeen henkilöstö työsti suunnitelmaa. Pitkän tähtäimen suunnittelua tehtiin aluejohtajan johdolla yhdessä toimiston ja hallituksen kanssa. Hallitus kokoontuu keskimäärin joka toinen kuukausi. Niiden lisäksi järjestetään sääntöjen mukaiset vuosikokoukset.

Keski-Suomen Liikunnalla on vuosittain keväällä tarkistettava vastuullisuusohjelma, joka määrittelee Keski-Suomen Liikunnan toimintamallit ja tavoitteet. KesLin toimintaa arvioidaan myös toiminta- ja talouskertomuksessa, jota valmistellaan toimialakohtaisesti helmi-maaliskuussa, kasataan yhteisesti aluejohtajan toimesta ja hyväksytään kevätkokouksessa. Toimintaa ohjaa myös lokakuussa 2016 hyväksytty ja vuosittain yhdistyksen hallituksessa vuosittain tarkistettu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, joka on liitetty osaksi vastuullisuusohjelmaa.

Toimihenkilöiden toimintaa arvioidaan ja kehitetään henkilökohtaisissa kehittämiskeskusteluissa keväisin tilinpäätöksen valmistuttua. Osaaminen varmistetaan jokaisella päätöksentekoaikalla. KesLin periaatteena on tukea hallituksen, toimihenkilöiden sekä kouluttajien koulutusta. Kouluttajat osallistuvat vuosittain kouluttajakoulutuksiin.

KesLin toimintaa arvioidaan vuosikertomuksessa, joka laaditaan toimialakohtaisesti helmi-maaliskuussa ja hyväksytään kevätkokouksessa. KesLin toimintaa ja taloutta seurataan toimiston yhteisissä palaverissa neljännesvuosittain sekä hallituksen kokouksissa kuukausittain.

KesLi tukee hallituksen, toimihenkilöiden sekä kouluttajien koulutusta joko sitä itse järjestämällä tai tukemalla kouluttautumista ulkopuolisissa koulutuksissa. Henkilökuntaa on myös vuosittain kannustettu liikkumaan yhteisillä liikuntapäivillä sekä osallistumalla liikunnan harrastamiseen liittyviin kustannuksiin.

Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja käy henkilökohtaiset kehittämiskeskustelut henkilöstön kanssa huhtikuussa. Keskustelujen tavoitteena on varmistaa henkilöstön jaksamiseen ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämiseen liittyvät asiat.

Keski-Suomen Liikunnan hallitus hyväksyi syksyllä 2021 ensimmäisen laajan Keski-Suomen Liikunta ry:n Vastuullisuusohjelman, jota vuosittain päivitetään. Vastuullisuusohjelman sisältöinä ovat 1) Hyvä hallinto 2) Turvallinen toimintaympäristö 3) Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys 4) Ympäristö, ilmasto ja kestävä kehitys ja 5) Tuki jäsenten vastuulliseen toimintaan. Vastuullisuusohjelma sekä siihen liittyvä esitysaineisto löytyy KesLin kotisivuilta osoitteesta www.kesli.fi/vastuullisuus.

Vastuullisuusohjelman päivitys 2025: Hallituksen 1. kokous 23.1.2025.

1.2.1. Yhdistyksen viralliset kokoukset

Kevätkokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n kevätkokous pidettiin 24.4. Jyväskylässä. Puheenjohtajana toimi Kiri & Kirittäret Juniorit ry:n Matti Mäkinen ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2024 vuosikertomus ja tilinpäätös sekä valittiin ehdollepanotoimikunta valmistelemaan hallituksen henkilövalintoja vuodelle 2024. Ehdollepanotoimikunnan kokoonpanoksi päätettiin: Ari Kinnunen, Petri Lehtoranta, Kari Kasurinen, Juha Tolonen ja Sini Siekkinen.

Syyskokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin 3.12. Jyväskylässä. Puheenjohtajana toimi Kari Nättinen Korpilahden Urheiluautoilijoista ja sihteerinä aluejohtaja Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2026 toiminta- ja taloussuunnitelma ja strategia 2030 sekä päätettiin hallituksen henkilövalinnoista vuodelle 2026.

1.2.2. Hallitus

Keski-Suomen Liikunta ry:n luottamushenkilöitä ovat hallituksen jäsenet: puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa, kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä sekä eri mahdollisten erikseen päätettyjen työryhmien edustajat. Hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, maksimi kuusi vuotta. Hallituksen jäsenistä puolet on erovuoroisia vuosittain.

Keski-Suomen Liikunta ry:n hallitus kokoontui kuusi (6) kertaa. Osa kokouksista pidettiin verkon välityksellä hyödyntämällä Teamsia. Puheenjohtajana kokouksissa toimi Ari Kinnunen. Varapuheenjohtajat olivat Outi Aarresola ja Antti Laitinen. Hallituksen kokouksissa toimi esittelijänä sekä sihteerinä aluejohtaja Petri Lehtoranta.

Hallituksen jäsenet ja heidän osallistumisensa kokouksiin:

Varsinainen jäsen:		Varajäsen:	
Ari Kinnunen, pj.	6/6	ei varajäsentä	
Outi Aarresola, vpj.	6/6	ei varajäsentä	
Antti Laitinen, vpj.	4/6	ei varajäsentä	
Ella Häkkinen	4/6	Lauri Karhunen	0/6
Outi Sahikallio	2/6	Jarkko Toivola	0/6
Markus Niska	4/6	Kati Koro	1/6
Sonia Solismaa	4/6	Minna Tunkkari-Eskelinen	2/6
Timo Onatsu	6/6	Maiju Heimola	2/6
Juha Vimpari	5/6	Varpu Pöyhönen	1/6

Tilintarkastajat: Syyskokouksessa 3.12. uusiksi tilintarkastajiksi valittiin Päivi Karhiala HT, ja varatilintarkastajaksi Jenni Friman HT.

1.2.3 Jäsenyhdistykset (167)

Urheiluseurat (150 kpl)

Alhon Aki ry	JYP Juniorit ry	Jyväskylän Kuurojen Urheiluseura
Alppiihittoseura Himoski ry	JyPK-JJK Juniorit ry	Jalo ry
Alvajärven ryhti	JyväDance ry	Jyväskylän Laskuvarjokerho ry
Diskos Jyväskylä	Jyväskylä Academy of Martial Arts ry (AHMA)	Jyväskylän Latu ry
Duo Jämsä ry	Jyväskylä Basketball Academy ry	Jyväskylän Liitokiekkoilijat ry
FC Saarijärvi ry	Jyväskylä Jaguars ry	Jyväskylän Lohi ry
FC Vaajakoski ry	Jyväskylä Roller Derby ry	Jyväskylän Naisvoimistelijat ry
Haapamäen Urheilijat ry	Jyväskylä Rugby Club ry	Jyväskylän Nousu ry
Hankasalmen Hanka ry	Jyväskylä Sleepwalkers ry	Jyväskylän Pallokerho ry
Harjun Woima Jyväskylä ry	Jyväskylän Aalto ry	Jyväskylän Pyöräilyseura ry
Hongikon Nuorisoseuran Urheilijat ry	Jyväskylän Agility Team ry	Jyväskylän Rullalautailijat ry
ISOn Tanhuujat ry	Jyväskylän Freestyleseura ry	Jyväskylän Saukot ry
Jaguars Spirit Athletes ry	Jyväskylän Hiihtoseura ry	Jyväskylän Seudun Palloseura ry
Jigotai ry	Jyväskylän ITF Taekwon_Do ry	Jyväskylän Shorinji Kempo ry
JJK Jyväskylä ry	Jyväskylän Kenttärheilijat ry	Jyväskylän Taitoluistelu-seura ry
Joutsan Pommi ry	Jyväskylän Kiri 2020 ry	Jyväskylän Tanssi- ja Naisvoimisteluseura ry
Joutsan Seudun Pallo ry	Jyväskylän Kiri & Kirittäret Juniorit ry	Jyväskylän Tennis-seura ry
Joutsan Voimistelu ja Liikunta ry	Jyväskylän Kirittäret ry	Jyväskylän Voimistelijat -79 ry
JPS Juniorit ry	Jyväskylän Komeetat ry	JyväS Lentis ry
		Jyvässeudun Kiekko ry

Jyvässeudun Ratsukot ry
Jyvä-Sulka Ry
Jämsän Naisvoimistelijat ry
Jämsän Retki-Veikot ry
Jämsänkosken Ilves ry
Järvi-Suomen Pallo ry
Kaipolan Naisvoimistelijat ry
Kaipolan Vire ry
Kampuksen Dynamo ry
Kannonkosken Kiho ry
Keihäskarnevaalit ry
Kensu ry
Keski-Suomen Fillari Trial ry
Keski-Suomen Moottorikerho ry
KeuPa Hockey Team ry
Keurusjumppa ry
Keuruun Kisailijat ry
Keuruun Naisvoimistelijat ry
Keuruun Pallo ry
Konneveden Urheilijat ry
Korpilahden Pyrintö ry
Korpilahden Ratsastajat ry
Korpilahden Urheiluautoilijat ry
Koskenpään Kiri
Kyyjärven Kyky ry
Laukaan Kisa-Veljet Darma-Kai ry
Laukaan Moottorimiehet ry
Laukaan Shukokai Karate ry
Laukaan Urheilijat ry
Lentopalloseura Homenokat ry
Leppäveden Leppä ry
Lievestuoreen Kisa ry
Liikunnan Riemu ry
Los Bastardos ry
Lylmi ry
Mukwan Jyväskylä ry
Multian Jyske
Multian Naisvoimistelijat ry
Muuramen Rasti ry
Muuramen Syke ry
Muuramen Urheilijat Basket ry
Muuramen Yritys ry
Muurasjärven Murto ry

O2-Jyväskylä ry
Padel JKL ry
Palokan Ilo, voimistelu ja liikunta ry
Palokan Riento ry
Petäjaveden Petäjäiset ry
Petäjaveden Tempo ry
Pihtiputaan Tuisku ry
Ploki Pihtipudas ry
Pohjois-Päijänteen Pursiseura ry
Pudis ry
Putkilahden Ketterä ry
Pylkönmäen Yrittävä ry
Pönttövuoren Peikot ry
Pöytätennis Jyväskylä ry
Respeite Capoeira Jyväskylä ry
Riihivuoren Hiihtoseura ry
Rock`n`Swing Dance Club Break ry
Ryutokai ry
Saarijärven Frisbaajat ry
Saarijärven Jääurheiluseura ry
Saarijärven Naisvoimistelijat ry
Saarijärven Pullistus ry
Seitsemän Hunnun Tanssi ry
Ski Jyväskylä ry
Stamina Triathlon Club ry
Suunta Jyväskylä ry
Säynätsalon Riento ry
Tammijärven Tammi ry
Tanssi- ja voimisteluseura Illusion
Vaajakoski ry
Team LKP ry
Tikkakosken Pallo ry
Tikkakosken Tikka ry
Tikkakosken Voimistelu- ja Liikuntaseura ry
Toivakan Rivakka
Trio-Juniorit ry
Uuraisten Urheilijat ry
Vaajakosken Kuohu ry
Vaajakosken Pelikaanit ry
Vaajakosken Uimaseura ry

Vihtavuoren Pamaus ry
Viitasaaren Suunta ry
Viitasaaren Viesti ry
Voimistelu- ja urheiluseura Jyväskylän Valo ry
Voimistelu- ja urheiluseura Palokan Pyry ry
Voimistelu- ja urheiluseura Uuraisten Raiku r.y.
Voimistelu- ja urheiluseura Urho ry
Voimistelu-, urheilu- ja raittiusseura Flanelt ry
Voimisteluseura Mariposa ry
Äänekosken Huima ry
Äänekosken Urheilijat ry

Opiskelijajärjestöt (1)

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ry

Maakunnalliset yhdistykset (8)

Keski-Suomen Hiihto ry
Keski-Suomen Kylät ry
Keski-Suomen Suunnistus ry
Keski-Suomen Urheiluharjoittelukeskussäätiö sr
Keski-Suomen Yleisurheilu ry
Keski-Suomen Yleisurheilun tukisäätiö
Suomen Metsästäjäliiton Keski-Suomen piiri ry
TUL Järvi-Suomi ry

Valtakunnalliset lajiliitot (8)

AKK-Motorsport ry
Parkour Oppimiskeskus ry
Suomen Ampumaurheiluliitto ry
Suomen Jääkiekkoliitto ry
Suomen Pesäpalloliitto ry
Suomen Ratsastajain Liitto ry
Suomen Salibandyliitto ry
Suomen Tennisliitto ry

1.2.4. Henkilöstö

KesLin henkilökunta muodostuu vakituisista työntekijöistä: aluejohtaja Petri Lehtoranta, liikunnallisen elämäntavan kehittäjä Mira Autio, aikuisliikunnan kehittäjä Jyrki Saarela (tammi- ja helmikuu), lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä Jouni Vatanen, seurakehittäjä Laura Härkönen ja taloussihteeri Henna Lahtinen. KesLissä on vuosittain myös harjoittelijoita sekä työssäoppijoita.

Petri Lehtoranta	aluejohtaja	01.01. - 31.12.
Jouni Vatanen	lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Laura Härkönen	seurakehittäjä	01.01. - 31.12.
Mira Autio	liikunnallisen elämäntavan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Jyrki Saarela	aikuisliikunnan kehittäjä	01.01. – 28.2.
Henna Lahtinen	taloussihteeri	01.01. - 31.12.
Salla Nokka	viestintäasiantuntija (osa-aikainen)	01.05. - 30.09.
Kaisa Puhakka	työharjoittelu (haastattelututkimus)	kevät 2025
Aada Tiermas	työharjoittelu	20.01. - 07.03.
Anne Ala-Luoma	työharjoittelu	17.02.- 07.11.
Ella Keihäsvuori	työharjoittelu	01.09. - 03.10.
Ingrid Uusitalo	työharjoittelu	10.12. – 31.12.
Tiia Eriksson	työharjoittelu	22.09. - 31.10.

1.2.5. Huomioimiset ja palkitsemiset

Tavoite

Huomioimisella ja palkitsemisella huomioimme laajaa keskisuomalaista vapaaehtoistyötä sekä pitkäaikaisia tehtäviä mm. urheiluseuratoiminnassa. Tämän lisäksi onnittelemme menestyksekkäitä urheilijoita sekä merkkipuolia viettäviä seuratoimijoita ja urheiluseuroja.

Toteutus

Ansiomerkit

Keski-Suomen Liikunnan hallitus myöntää ansiomerkkejä työstä keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun kansalaistoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan hyväksi. Ansiomerkkejä myönnetään henkilöille tunnustukseksi paikallisella, alueellisella tai valtakunnallisella tasolla liikunnan kansalaistoiminnan piirissä tehdystä työstä lasten ja nuorten liikunnan, aikuisten harraste- ja terveysliikunnan, kilpa- ja huippu-urheilun, koululais- ja opiskelijaliikunnan, soveltavan liikunnan, liikunnan järjestötoiminnan tai muun liikuntaa edistävän toiminnan hyväksi. Käytämme vuonna 2018 perustettua maakunnallista ansiomerkkijärjestelmää. Vuonna 2025 myönnetyt ansiomerkit

Kultainen Ansiomerkki:

Nimi	Pvm.	Hakija	nro.
Kuusikko Jussi Olavi	24.10.2025	Viitasaaren Viesti	72
Puskala Markku	3.11.2025	Laukaan Urheilijat	73
Puskala Sami	3.11.2025	Laukaan Urheilijat	74
Naukkarinen Aku	3.11.2025	Laukaan Urheilijat	75
Mäki Tuire	3.11.2025	Laukaan Urheilijat	76

Hopeinen ansiomerkki:

Mäkivalkama Joanna	18.3.2025	JTNV	43
Luukkonen Milja	18.3.2025	JTNV	44
Ylinen Jani	28.5.2025	Team LKP	45
Krook Katja	7.10.2025	Jaguars Spirit Athletes ry	46
Kalaja Silja	7.10.2025	Jaguars Spirit Athletes ry	47
Ruth Aurora	7.10.2025	Jaguars Spirit Athletes ry	48
Palmunen Otto	24.10.2025	Jyväskylän Naisvoimistelijat	49

Muut huomioimiset

25.4.	Eeva-Liisa Tilkanen	eläkelahja	Metsokukko nro 72
22.5.	Jyrki Komulainen / KKI ohjelma	huomioiminen	Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun ansioristi kultaisena muistaminen
27.9.	Saarijärven Pullistus	120 v. juhla	Metsokukko nro 73
3.10.	Timo Holm / Petäjavesi	eläkelahja	

Keski-Suomen Urheilugaala

Keski-Suomen Liikunta palkitsee vuosittain vuoden urheilijan, joukkueen, paraurheilijan, elämänuran, seuratoimintahenkilön, nuorisourheiluseuran, nuorisourheilun vetäjän ja lasten liikuttajan Keski-Suomen Urheilugaalassa. Valinnan suorittaa vuosittain valittava palkitsemistyöryhmä. Lisäksi tilaisuudessa palkitaan kuntien valitseman vuoden liikuntateot sekä lajiliittojen valitsemat vuoden urheiluteot.

Vuoden 2025 parhaat keskisuomalaiset urheilumenestyjät oli valinnut keskisuomalaisten urheiluihmisten esitysten pohjalta Keski-Suomen Liikunnan valitsema palkitsemistyöryhmä. Palkitsemistyöryhmään kuuluivat työryhmän puheenjohtaja Alpo Peltola, Tommi Roimela sanomalehti Keskisuomalainen, Kalle Pallonen YLE Jyväskylä, Aki Karjalainen, Jyväskylän Urheiluakatemia, Kari Pirinen Keski-Suomen liitto, Anna-Leena Sahindal Liikuntapääkaupunki Jyväskylä, Outi Sahikallio Keski-Suomen Liikunta, Minna Truphonen SKI Jyväskylä ja Nina Peltonen Paralympiakomitea. Työryhmän sihteerinä toimi Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja Petri Lehtoranta.

Vuoden 2025 Keski-Suomen Urheilugaala järjestettiin Scandic Laajavuoressa. Tapahtuma keräsi 260 liikunnan ja urheilun ystävää paikan päälle juhlistamaan valintoja sekä viettämään hauska ilta esitysten ja musiikin merkeissä. Tilaisuudessa palkittiin vuoden 2024 parhaat urheilijat, seurat ja liikuttajat.

Vuoden 2025 parhaat palkittiin Scandic Laajavuoressa 30.1.2026.

Palkitsemistyöryhmän valinnat:

Maakunnallinen urheiluteko palkinto:	Jyväskylässä järjestetty Pesäpallon nuorisoleiri
Vuoden lasten liikuttaja:	Lauri Markkasen koriskoulut
Vuoden nuorisourheilun vetäjä:	Tristan Fay, Hongikon Nuorisoseuran Urheilijat ry
Vuoden nuorisourheiluseura:	SKI Jyväskylä ry
Vuoden seuratoimihenkilö:	Joonas Nurminen, Jämsän Retki-Veikot ry
Veikkauksen Respect-palkinto:	Ari-Pekka Liukkonen
Vuoden keskisuomalainen urheiluseura:	Jaguars Spirit Athletes ry
Vuoden joukkue:	JPS:n Bandyliigan SM- kultaa voittanut edustusjoukkue
Vuoden nuori urheilija:	Iida Lehtomäki, Frisbeegolf Petäjavesi ry
Vuoden valmentaja:	Antti Mero senior
Elämänura-palkinto:	Urpo Helkovaara
Vuoden Paraurheilija:	Aleksi Kaidesoja, Jyväskylän Aalto ry
Vuoden keskisuomalainen urheilija:	Suvi Minkkinen, Joutsan Pommi ry

Vuoden urheilututkimus -palkinto (KIHU): Oona Lehtonen
Lasten ja nuorten Tähtiseura -kannustepalkinto (OK): Jyväskylän ITF Taekwon-do ry

Lajiliittojen Urheiluteko -palkinnot

Ampumahiihto:	Sumiasten Kunto, matalan kynnyksen ampumahiihto- ja ampumajuoksukilpailut
Golf:	Hanna Hänninen, Laukaan Peurunkagolf
Hiihto	Ski Jyväskylä - Hopeasomman loppukilpailun järjestäminen ja pistekilpailun voitto
Jalkapallo ja futsal:	Positiivista sanomaa jalkapallokulttuurista julistava puolueeton media JaVi eli Jalkapalloviikko
Jääkiekko:	Sisu Para-icehockey

Lentopallo:	Petri Mielonen
Pesäpallo:	Kiri & Kirittäret Juniorit ry
Ratsastus:	Jonna Salkinoja ja Riikka Jukola
Salibandy:	
Vuoden seuratoimija:	Perhe Luhanka, eli Anna, Karo ja Mila Luhanka
Lajin edistämisyöpalkinto	Jaakko Andersson, O2-Jyväskylä
Suunnistus:	Inka Nurminen, Jämsän Retki-Veikot ry
Uinti:	Ari-Pekka Liukkonen
Voimistelu:	Jyväskylän Voimistelijoiden telinevoimistelun Nuorten Suomenmestaruus ja neljäs peräkkäinen poikien kansallinen Junnugym-mestaruus
Yleisurheilu:	Matti Messala
TUL:	Suolahden Urhon jääkiekkojaoston toteuttama Kyläkiekkokiertue 2025

Kuntien Liikuntateko -palkinnot

Hankasalmi:	Hankasalmen Asemanseudun Kyläyhdistys ry:n Aseman jääliikuntakeskus-hanke
Joutsa:	Koripallotoiminta Joutsassa
Jyväskylä:	Tarja Rasimus-Järvinen
Jämsä:	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Jämsän paikallisyhdistys ry:n Peuhuvuorotoiminta
Kannonkoski:	Mannerheimin Lastensuojeluliitto Kannonkoski
Karstula:	Eläkeliitto Karstulan yhdistys ry
Keuruu:	Keuruun Latu ry:n toiminta
Kinnula:	Hybridihuoltorakennusprojektin alullepano, Kinnulan liikunta- ja kulttuuriolosuhteiden kehittämisselvitys
Kivijärvi:	Kivijärven Kivekkäiden frisbeegolfjaosto
Konnevesi:	Konneveden Urheilijoiden tekemä työ lasten liikkumisen edistämiseksi
Kyyjärvi:	Harsunkangas-Oikari -monikäyttöreitistön toteutus
Laukaa:	Leppäveden Lepän Beach Volley -leiri
Luhanka:	Luhangan Ampujat ry
Multia:	Voimaa vanhuuteen -omatoimiryhmä
Muurame:	Muuramen Sykkeen valmentaja Noora Anttilan panostus telinevoimistelun ja teamgymin kehittämiseen
Petäjävesi:	Petäjäveden Petäjäisten cheerleading -toiminnan kehittäminen
Pihtipudas:	Tero Kemppainen, Pudis ry
Saarijärvi:	Jukka Rutanen ja Johan Oikari - Tour de Island Lake
Toivakka:	Touko Aalto / Toivakkahölkä ja Vakka Fun -tapahtumat
Uurainen:	Reijo Länkinen
Viitasaari:	Huopanankoski kävelee – tapahtuma
Äänekoski:	Suolahden Urhon jääkiekkojaoston toteuttama Kyläkiekkokiertue 2025

2. Seuratoiminta

2.1. Päätehtävä

Päätehtävänä on tukea seurojen elinvoimaisuutta Keski-Suomessa, lisätä seurojen osaamista ja edistää seurojen vastuullista toimintaa.

2.2. Tavoitteet

1. Liikunta- ja urheiluseurojen elinvoimaisuus ja osaaminen vahvistuvat
  - seurojen jäsenmäärät kasvavat edelleen hallitusti, työpaikkoja säilyy ja syntyy suunnitellusti, seuratoimijoiden osaaminen lisääntyy ja seuratoimijat nauttivat seuratyöstä
2. Seuratoiminnan vastuullisuus lisääntyy
  - seurat ovat hyvin johdettuja, Tähtiseura laatukriteerit täyttyvät ja seurat tiedostavat ja tavoittelevat kestävän kehityksen globaalin agenda 2030:n tavoitteita
3. Seuratoiminnan arvostus lisääntyy
  - seuratoiminnan esteet vähenevät, seuratoiminnan tukieurot kasvavat, seuratoiminnan vähättely ja negatiivinen arvostelu vähenevät ja positiivinen puhe seuroista lisääntyy
4. Seura-KesLi yhteistyö lisääntyy
  - KesLin seurapalvelujen käyttöaste nousee edelleen, uudet seurat löytävät palvelut ja liittyvät sen myötä KesLin jäseniksi

2.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Jokaisen jäsenseuran kontaktointi ja toiminnan nykytilan kartoitus
2. Keskisuurten seurojen (200 – 500 jäsentä) johtamisosaamisen kehittäminen
3. Vastuullisen ja yhdenvertaisen seuratoiminnan korostaminen läpileikkaavana teemana kaikessa seurakoulutustoiminnassa, Seurafoorumeissa ja seurakehitystyössä.

2.4. Toimenpiteet

2.4.1. Toteutettiin johdettuja seurakehitysprosesseja halukkaille jäsenseuroille

Johdettuihin kehitysprosesseihin osallistuivat Säynätsalon Riento, Muuramen Yritys, Muuramen Syke ja Tanssiseura Break. KesLi toimi lajiliittojen ja Olympiakomitean kumppanina Tähtiseura-ohjelman toteuttamisessa seuroja konsultoimalla ja auditoimalla. Strategiakauden tavoitteena oli, että vuoden 2025 loppuun mennessä jäsenseuroista 60 on saavuttanut laatujärjestelmän Tähtiseura-arvon. Vuonna 2025 Keski-Suomessa oli kaikkiaan 31 auditointia tähtiseuraa, 9 seuraa matkalla kohti auditointia ja 46 Tähtiseuramerkkiä. Tähtiseura- auditointeja toteutettiin vuoden aikana viisi.

Haettiin ja saatiin Suomen Liikunnan Alueet ry:n kanssa seurojen sovittelutyölle hankerahoitus. Hankerahoituksella toteutettiin Keski-Suomessa häirintä- ja epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisevää koulutusta ja seurojen sovittelijoiden sparrausta ja konsultointia. Hankerahoituksen avulla luotiin aluejärjestöjen yhteinen sovittelupalvelu, koulutettiin sovittelijoita ja KesLi palkkasi sovittelijan vaihtelevan työajan sopimuksella, jotta mahdollisiin sovittelupyyntöihin kyetään jatkossakin vastaamaan. Varsinaista KesLin tuottamaa sovittelua ei Keski-Suomessa tarvittu vuonna 2025 mikä voidaan nähdä erittäin positiivisena asiana. Seuroilla on jo hyvin häirintäyhdyshenkilöitä ja sovittelijoita organisaatioissaan ja viime vuosien KesLin seurakoulutusten painopiste, vastuullisuus, on tuottanut positiivisia tuloksia keskisuomalaisissa seuroissa.

2.4.2. Järjestettiin seurajohdon koulutuksia avoimina ja tilauskoulutuksina

Pvm.	Nimi	Määrä	Osallistujat
29.1.	Tasoryhmätoiminta joukkuelajien urheiluseuroissa	1	12
4.3.	Urheiluseuran talous	1	22
5.3.	Kohtaava valmentaja	1	9
24.3.	Urheilijan ravinto	2	20

1.4. ja 20.8.	Ongelmatilanteiden ennaltaehkäisy urheiluseurassa	2	27
22.4., 18.9. ja 29.10.	Urheiluseuran hyvä hallinto	3	39
6.5.	Urheiluseuran rekrytointi	1	11
13.5.	Urheiluseuran talous ja työnantajuus	1	14
19.5.	Valmentajien ja seuran hallituksen yhteistoiminta	1	12
19.5.	Vanhempi nuoren urheilijan tukena	1	12
27.8.	Urheiluseuran vastuullinen taloudenhoito	1	19
10.9.	Urheiluseuralle taloushallinnon koulutusta	1	10
22.9.	Urheiluseuran hallitustyöskentelyn kehittäminen	2	16
30.9.	Joukkueenjohtajatoiminta	1	7
5.11.	Urheiluseura sopimusten tekijänä	1	19
24.11.	Urheilijan terveys	1	24
	Yhteensä	21	273

2.4.3. Seuroja avustusten hakeminen

Seuroja kannustettiin tutustumaan ja hakemaan ESR+ tukia, Leader-rahoituksia, Keski-Suomen Liiton yhdistyksille suunnattuja kehityshankeavustuksia ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Seuratoiminnan kehittämistukea. Seurakehittäjä neuvoi myös muiden mahdollisten avustuskanavien käytössä seuratoimijoita. Jäsenseuroille järjestettiin erillisiä avustusinfoja. Avustuskanavista tiedotettiin KESLI-uutiskirjeessä, jäsentiedotteissa, koulutuksissa, Seurafoorumeissa ja muissa verkostotilaisuuksissa. Seurat hyödynsivät kaikkia edellä mainittuja avustushakua ja jokaisesta rahoituskanavasta saatiin KesLin jäsenseuroille rahoitusta vuonna 2025.

KesLi teki jälleen yhteistyötä Jyväskylän Yliopiston Liikunnan yhteiskuntatieteen laitoksen kanssa opiskelijoille järjestettävän hankeosaamisen kurssin toteutuksessa. Kurssilla opiskelijat auttavat seuroja hankesuunnittelussa ja hankehakemusten kirjoittamisessa.

2.4.4. Autettiin seuroja harrastamisen Suomen mallin hyödyntämisessä ja toteutuksessa

Harrastamisen Suomen malli on merkittävä taloudellinen panostus lasten harrastamisen tukemiseen. Seuroja autettiin koulutusten avulla kehittämään organisaatioitaan niin, että yhteistyö kunnan, kaupungin ja muiden yhdistysten kanssa onnistuu hyvin ja yhteistyössä huomioidaan hyvin yhdistystoimintaa koskeva lainsäädäntö ja verotukselliset kysymykset. Harrastamisen Suomen malli voi olla taloudellinen lisäresurssi seuroille. Kaikille seuroille malli toimii varmasti lajin markkinointina mutta ennen kaikkea mallista hyötyvät lapset, jotka pääsevät harrastamaan maksutta omalla koulullaan. Harrastamisen Suomen mallin toteutuksessa autettiin myös kuntien viranhaltijoita ja seurojen toimijoita sopimusteknisissä asioissa. Tuki oli tyypillisimmin toimijan henkilökohtaista neuvontaa.

2.4.5. Seurafoorumit sekä seurojen toiminnanjohtajien ja puheenjohtajien verkostotapaamiset

Seurafoorumi- toiminta on KesLin organisoima vakiintunut kunnan ja seurojen yhteistoimintamuoto. Seurafoorumin tavoitteena on paikallisen liikunta- ja urheilukulttuurin vahvistaminen, tiedon jakaminen, vaikuttaminen ja osallistaminen. Toiminnalla kehitetään paikallista yhteistyötä. Tärkeää on, että osallistujien ennakkoon toivotat aiheet ohjaavat keskustelua. Seurafoorumeja toteutettiin seuraavissa kunnissa: Pihtipudas 28.1., Jämsä 9.4., Uurainen 12.6., Keuruu 7.10. ja Jyväskylä 27.11.

KesLi ylläpitää ja kehittää jäsenseurojen toiminnanjohtajien ja puheenjohtajien verkostoa. KesLi on myös aktiivisesti mukana ja tuottamassa sisältöä Jyväskylän Urheiluakatemian koollekutsuun valmentaja- ja valmennuspääliikköverkostossa. Toiminnanjohtajaverkoston tapaamisia toteutettiin vuoden aikana seitsemän ja puheenjohtajatapaamisia kaksi. Verkostotapaamisten ydin on työsuhteisten ja luottamusjohtajien osaamisen ja yhteistyön lisääminen.

2.4.6. Toteutetaan taloushallinto- ja toimistopalveluita jäsenseuroille

Eri jäsenyhdistysten kanssa tehdään vuosittaisia jäsenpalvelusopimuksia, jotka sisältävät sopimuksen mukaan laskutuksen, laskujen maksamisen, kirjanpidon, palkkahallinnon ja tilinpäätöksen sekä toimistopalveluina puhelinliikenteen, mitali- ja tarvikeväilyksen. Palvelusopimuksia jatketaan 11 eri jäsenyhdistyksen kanssa.

Seuroille välitetään tarvittaessa lajiliittojen kilpailumateriaalia, sääntöjä, Tähtiseuratunnuksia ja palkintoja. Autamme jäsenseuroja tiedotuksessa mm verkkosivuillamme, sähköpostitse ja paikallismedioiden avulla. Konsultoimme seuroja taloushallinto-, viranomaisilmoitus-, koulutus-, yhdistysrekisteri- ja ansiomerkkiasioissa.

Jäsenyhdistyksille vuokrataan koulutus- ja kokoustila Ateenaa.

2.4.7. Euroopan urheiluviikko, #BeActive- seuravierailut jyväskyläisillä kouluilla 22.9.- 3.10.

KesLi organisoii jäsenseurojen kouluvierailut Jyväskylässä. Viikot koordinoitiin yhdessä Jyväskylän Liikuntapalvelujen kanssa. Seurat opettivat omien lajiensa alkeita yhden päivän aikana ja samalla markkinoivat omaa toimintaansa lapsille. Toiminnan tavoitteena oli tutustuttaa koululaiset paikalliseen seuratoimintaan. Tavoitteena oli, että 15 seuraa osallistuu toteutukseen. Tavoite saavutettiin ja seuraavat 19 seuraa toimivat kouluilla: HoNsU, JSA, JKU, JyPK-JJK juniorit, JBA, Jyväskylän Rugby Club, Jyväskylän Aalto, JNV, JYPS, Jyväskylän Rullalautailijat, JyTIs, JyVo, JyLe, Liikunnan Riemu, O2-Jyväskylä, Palokan Ilo, Ryutokai, Illusion ja TiVoLi.

Toiminnalla tavoitettiin 1420 lasta ja 91 koulujen henkilökunnan aikuista. Tavoitteesta, kohdata 2000 lasta, jäätiin mikä selittynee pienemmällä lapsimäärillä luokissa, koska itse toimintatunteja toteutettiin odotettua enemmän.

Oppilaiden palautetta toiminnasta:

- "Sikakivaa"
- "Näitä juttuja saisi olla enemmän"
- "Volttirata on best"
- "Hirveesti hypittiin, aika rankkaa"
- "Mä opin heittää koriin"
- "Mä kuulun jo seuraan"

2.4.8. Hankerahoitus seurojen hallinnon tukimateriaalin tuottamiseen, julkaisuun ja jalkauttamiseen

Haettiin ja saatiin rahoitus Jyväsrüheltä Hyvän hallinnon käytännönläheisen tapahtumakäsikirjan tuottamiseen. Hanke käynnistettiin elokuussa ja hanke jatkuu yhteiskehittämisen menetelmin vuoden 2026 loppuun. Vuoden 2025 aikana hankkeeseen lähtivät jäsenseuroista mukaan Säynätsalon Riento, Muuramen Yritys ja Muuramen Syke.

2.5. Seuranta ja arviointi

Kaikista seuratoiminnan koulutuksista ja tilaisuuksista kerättiin osallistujapalautteet ja kouluarvosanoin (4-10) koulutusten palautteiden keskiarvosana oli 9+.

2.6. Yhteenveto

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	21	273
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	83	232
Auditoinnit	5	52
Seurafoorumit	7	77
Tapahtumat		
- Keski-Suomen Urheilugaala	1	260
- #BeActive-viikko	19	1511
Omat verkostotilaisuudet	9	131
Muut verkostotilaisuudet	8	176
Jäsenyhdistysten palvelusopimukset	11	
Yhteensä	137	2662

3. Lasten ja nuorten liikunta

3.1. Päätehtävät

1. Lasten ja nuorten liikuntasuosituksien tietoisuuden edistäminen paikallistasolla eri kohderyhmissä.
2. Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu- sekä Liikkuva opiskelu -ohjelmien paikallinen ja alueellinen toimeenpano.
3. Lasten ja nuorten omatoimisen ja organisoidun liikunnan harrastamisen edistäminen.

3.2. Tavoitteet

1. Osaamisen kehittäminen ja innostuksen lisääminen liittyen yllä kuvattuihin päätehtäviin.
2. Hyvien toimintamallien jakaminen ja yhteistyön edistäminen verkottamalla eri toimijoita yhteen.

3.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Toteutettiin Liikkuvat-kokonaisuutta lasten, nuorten ja perheiden osalta ja edistettiin liikunnan harrastamista
2. Vaikutettiin keski-suomalaisen nuorten kestävyyskunnan kehittymiseen omalla kehittämishankkeella
3. Järjestettiin Nuorten Maraton 4500 nuorelle Jyväskylässä yhteistyössä Jyväskylän kaupungin kanssa

3.4. Toimenpiteet

3.4.1. Verkostotoiminta

Ylläpidettiin ja järjestettiin tapaamisia seuraaville verkostoille:

1. Keski-Suomen varhaisvuosien liikunnan edistäjien verkosto

Keski-Suomen kuntien nimeämät yhdyshenkilöt varhaiskasvatuksen henkilökunnasta sekä varhaiskasvatuksen yksiköiden sekä kuntien liikuntakoordinaattorit.

2. Keski-Suomen kuntien kouluikäisten liikunnan edistäjien verkosto

- Osallistujat: Kuntien sivistysjohtajat / rehtorit, liikunnan ja vapaa-aikatoimen viranhaltijat, kuntien hyvinvointikoordinaattorit, Liikkuva koulu vastaavat, koulu PT:t, hanketyöntekijät ja Harrastamisen Suomen mallin hankevastaavat

3. Liikkuva opiskelu verkosto

- Verkostotapaaminen korvattiin järjestämällä järjestettiin ”Sumeneeko ajatus liike freesaa” -työpaja

- Osallistujat: Keski-Suomen lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten henkilöstöä.

Verkostotapaamisia järjestettiin tarkoituksenmukaisella tiheydellä, pyrkien maakunnallisten tilaisuuksien lisäksi osallistumaan eri kohderyhmien kuntakohtaisiin tapaamisiin.

Verkostotapaamisissa jaettiin hyviä käytäntöjä, kuultiin asiantuntijoita sekä luotiin yhdessä toimenpiteitä, joilla liikuntasuositukset saatetaan käytäntöön. Verkostoissa ilmenneiden tarpeiden pohjalta kehitettiin ja tarjottiin kullekin kohderyhmälle suunnattua koulutustoimintaa.

3.4.2. Koulutustoiminta

1. Koulutustoiminta oppilaitoksille ja kouluille:

Keski-Suomen lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten henkilökunnalle järjestettiin Sumeneeko ajatus - toiminnallisempi opiskelu koulutus sekä opiskelijoille liikuntatutor koulutuksia.

Perusopetuksen koulujen henkilökunnalle järjestettiin Pallotellen koulutuksia ja oppilaille järjestettiin Välkäri välituntiliikunnan ohjaajakoulutusta.

2. Harrastustoiminnan edistämiseen liittyvä koulutustoiminta:

Harrastamisen Suomen mallia toteuttaville kunnille tarjottiin konsultaatiota, joka paneutuu nykytilanteen arviointiin,

toiminnan kehittämiseen tarvittavan rakenteen luomiseen, toiminnan markkinointiin ja tiedottamiseen. Lisäksi arvioidaan mikä on omaan kuntaan sopivin toimintatapa – ostopalveluna urheiluseuroilta / yhdistyksiltä vai kunnan omana toimintana. Luodaan yhteistä näkemystä, mitkä tekijät erityisesti tulee huomioida 2020-luvun harrastustoiminnassa, kuinka kartoitetaan ja toteutetaan lasten toiveita. Miten Harrastamisen Suomen mallin rahoituksella toteutettava toiminta suhteutetaan muuhun harrastustoimintaan. Lisäksi Harrastamisen Suomen mallin liikuntakerhojen ohjaajille järjestettiin ohjaajakoulutuksia.

Vuoden 2025 aikana osoittautui, että moni kunta on kehittänyt itselleen sopivan tavan järjestää Harrastamisen Suomen mallin kerhoja. HSM työpajojen ja ohjaajakoulutusten kysyntä ei ollut enää edellisen vuoden tasolla.

3. Ohjaaja- ja valmentajakoulutus urheiluseuroille:

Talven ja kevään 2025 aikana toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa teemakoulutuksia valituista teemoista, joita olivat Alhainen energian satavuus urheilussa – tunnistus ja ehkäisy, valmentajasta harrasteliikunnan ohjaajaksi sekä Mielikuvaharjoittelu urheilijan tukena.

4. Varhaiskasvatuksen yksiköille ja alkeisopetukseen koulutustoiminta:

Viskareiden, eskareiden ja 1-3- luokan opettajille järjestettiin uusittua Pallotellen koulutusta, jossa on paljon käytännönläheisiä pienten lasten palloilu ja välineen käsittelyharjoitteita.

Vinkkipankki – lisää voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta:

Keski-Suomen Liikunta toimi aktiivisesti perusopetukseen – lähinnä 4-9-luokan opettajille – suunnatun Vinkkipankki videokirjaston kehittämiseksi ja markkinoimiseksi maakunnan opettajien käyttöön. Vinkkipankin harjoitteet tähtäävät Move-mittauksissa mitattavien ominaisuuksien kehittämiseen.

Koulutukset:

14.1.	Välkkäri koulutus, Kortepohjan koulu Jyväskylä	15
15.1.	Sumeneeko ajatus -liike freesaa koulutus	16
20.1.	Liikuntatutor koulutus, Gradian lukiot	14
22.1.	Varhaisvuosien liikunnan verkostontapaaminen	20
28.1.	Alhainen energian satavuus urheilussa – tunnistus ja ehkäisy valmentajakoulutus	16
6.2.	Valmentajasta harrasteliikunnan ohjaajaksi	12
8.2.	Luokanopettajapäivät, Move! koulutus	20
21.2.	Keski-Suomen kouluikäisten liikunnan edistäjien tapaaminen	45
13.3.	Mielikuvaharjoittelu harjoittelun tukena	14
19.3.	Lisää lasten liikettä vanhempain ilta	12
28.3.	Hyvinvoinnin johtaminen, lukioissa	7
2.4.	Move! -vinkkipankki työpaja, Liikkuva ja oppiva yhteisö seminaari	60
8.4.	Pallotellen koulutus-- Käytännön harjoituksia ja vinkkejä lasten palloilun harjoitteluun ja opetukseen koulutuksen, Saarijärvi	7
9.4.	Pallotellen koulutus-- Käytännön harjoituksia ja vinkkejä lasten palloilun harjoitteluun ja opetukseen koulutuksen, Jyväskylä	20
10.4.	Hyvinvointitutor koulutus, Hankasalmen lukio	18
10.4.	Pallotellen koulutus-- Käytännön harjoituksia ja vinkkejä lasten palloilun harjoitteluun ja opetukseen koulutuksen, Viitasaari	24
15.4.	Pallotellen koulutus-- Käytännön harjoituksia ja vinkkejä lasten palloilun harjoitteluun ja opetukseen koulutuksen, Laukaa	20
16.4.	Pallotellen koulutus-- Käytännön harjoituksia ja vinkkejä lasten palloilun harjoitteluun ja opetukseen koulutuksen, Jämsä	7
24.4.	Lasten liikunnan ohjaajakoulutus, Viitasaari	14
29.4.	Liikuntatutorkoulutus, Jämsän, Laukaan ja Muuramen lukiot	13
5.5.	Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen, teoriaosa	6
6.5.	Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen, Kyyjärvi	9
13.5.	Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen, Petäjävesi	12

14.5.	Liikkavaxien koulutus, Jyväskylä	60
15.5.	Liikkavaxien koulutus, Jyväskylä	60
19.5.	Välkkärikoulutus, Joutsa	18
22.5.	Move! -vinkkipankki kouluttajakoulutus, Alueiden kouluttajapäivät Joensuu	20
27.6.	Leikitään Pikku Kakkosta tapahtuma, toimintapisteet ja Jekkujänö jumppa	8 000
15.9.	Välkkärikoulutus, Viitasaari	40
24.9.	Välkkärikoulutus, Kymönkosken koulu	14
30.9.	Move! -vinkkipankki koulutus, Hyvää liikkeellä seminaari, Helsinki	40
7.10.	Välkkärikoulutus, Toivakka	6
18.10.	Liikuntaa pienissä tiloissa koulutus, Kannonkoski	12
28.10.	Lasten liikunnan ohjaajakoulutus, Jyp juniorit	6
31.10.	Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen, Joutsa	7
5.11.	Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen, Konnevesi	5
19.11.	Move -vinkkipankkikoulutus, Kurikka	20
25.11.	Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen, Kannonkoski	9
26.11.	Move! -vinkkipankki kouluttajakoulutus	14

3.4.3. Tiedotustoiminta

1. Lapset liikkeelle Keski-Suomessa verkkolehti

Julkaistiin Lapset liikkeelle Keski-Suomessa verkkolehteä Verkkolehden kohderyhmänä ovat varhaiskasvattajat, koulutoimijat, lasten ja nuorten valmentajat ja ohjaajat, lasten liikuntatoimintaa järjestävät yhteisöt sekä kaikki lasten liikunnasta kiinnostuneet. Lehden sisältönä ovat asiantuntijoiden haastattelut ja heidän kirjoittamansa kolumnit, hyvien mallien ja toimintatapojen esittely, ajankohtaisten asioiden puntarointi sekä muut lasten ja nuorten liikuntaa monipuolisesti käsittelevät teemat. Verkkolehti on kaikkien halukkaiden saatavissa veloitusetta ilmoittautumalla postituslistalle.

Verkkolehden artikkeleissa käsitellään alle kouluikäisten liikuntaa, lasten ja nuorten kilpaurheilua, harrasteliikuntaa, koululiikuntaa, soveltavaa liikuntaa sekä omatoimista liikkumista.

Yksi Lapset liikkeelle - verkkolehden perusarvoja on maakunnallisuus. Lehdessä nostetaan esille erityisesti Keski-Suomessa olevia toimijoita ja lasten liikunnan ajankohtaisia asioita. Lehdestä löytyy sekä tutkimukseen perustuvia artikkeleita että päivittäistä opetus-, ohjaus- ja valmennustyötä tekevien arjen toimijoiden huomioita.

2. Juniorit urheilevat Jyvässeudulla

Vuoden aikana yhteistyössä Suur-Jyväskylän lehden kanssa julkaistiin kaksi kertaa vuodessa (kevät ja syys) Juniorit Urheilee –harrastusliite.

3.4.4. Tapahtumat

Jyväskylän koulujen Nuorten maraton

Vuonna 2025 kolmen edellisen vuoden tapaan järjestettiin Jyväskylän kaupungin koulujen viides-, kuudes ja seitsemäsluokkalaisten Nuorten maraton tapahtuma. Erityisesti kiinnitettiin huomiota, että tapahtuma ei ole pelkästään yksittäinen erillinen tapahtuma. Tapahtumaan valmistautuessaan nuori oppii kestävyyskunnan kehittämisessä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oltiin myös toteuttamassa Pikkukakkosen kesäkiertuetta ”Jekku Jänön” kanssa.

3.4.5 Lasten ja nuorten liikunnan hankkeet

1. Kestävästi Kuntoon Keski-Suomessa -hanke

Keski-Suomen Liikunta kehittää keskisuomalaisten 5-9 -luokkalaisten kestävyyskuntoa Keski-Suomen kehittämisrahaston osarahoittamalla kaksivuotisella ”Kestävästi Kuntoon Keski-Suomessa” -hankkeella. Hankkeen tavoitteena on mm. vahvistaa opettajien ja urheiluseurojen ohjaajien osaamista ja opettaa nuorille tiedot ja taidot, joilla nuoret pystyvät elämänmittaisesti huolehtimaan omasta kestävyyskunnostaan. Hankkeessa rakennetaan opintokokonaisuus ja siihen liittyvät tukipalvelut kuuden viikon mittaiselle nuorten kestävyyskunnan kehittämisen

harjoittelumallille. Samalla järjestetään yhteistyössä koulujen ja urheiluseurojen kanssa nuorille mielekkäitä ja motivoivia kokemuksia kestävyysliikunnasta. Hankkeessa varmistetaan yhdenvertaisesti kaikille oppilaille mahdollisuus oman kestävyyskunnan kehittämiseksi (soveltavan liikunnan toimenpiteet).

Vuoden aikana järjestettiin kuusi kuntakäyntiä. Hankkeen loppuun saattamiseksi anottiin lisäaika 30.6. 2026 saakka, jonka rahoittaja hyväksyi.

2. Lisää liikettä -hanke

Liikunnan aluejärjestöt saivat toimintakaudelle 1.3.2025-28.2.2026 rahoitusta Lisää liikettä hankkeelle, jonka tavoitteena on lasten ja nuorten päivittäisen liikunnan edistäminen. Ko. hankkeeseen Keski-Suomen Liikunta osallistui liikunnan aluejärjestöjen hakemusvaiheessa yhdessä sopimiin toimenpitein, jotka pitivät sisällä mm. verkostotapaamisten järjestämisen.

3.5. Seuranta ja mittarit

- Koulutuksien laadunseuranta toteutettiin keräämällä osallistujapalautetta, jota hyödynnetään koulutuksien kehitettäessä.
- Seurattiin ja arvioitiin koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuvien määrää sekä maksullisten koulutusten liikevaihtoa.
- Seurattiin kuntakohtaamisten, verkostotapaamisten ja tapahtumien osallistujamäärien lisäksi myös kehityssuuntaa, joka osallistujamäärissä tapahtui.
- Seurattiin ja analysoidaan Keski-Suomen koulujen oppilaiden Move-mittausten tuloksia. Muilta osin Virveli - tietokannasta saatavia tuloksien hyödyntäminen jäi puutteelliseksi
- Käytiin kehityskeskusteluja koulutuksiin ja tapahtumiin aktiivisesti osallistuvien henkilöiden kanssa - Kerättiin palautetta ja kehittämisehdotuksia sidosryhmiltä (varhaiskasvatuksen yksiköt, koulut, 2. asteen oppilaitokset ja urheiluseurat)

3.6. Yhteenveto

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	31	645
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	6	47
Seminaarit	-	-
Omat verkostotilaisuudet	2	65
Yhteensä	39	757
Tapahtumat		
- Nuorten Maraton	1	4601
- Pikku Kakkosen kesäkiertue	1	n. 8.000
Yhteensä	2	12.601

4. Liikunnallinen elämäntapa

4.1. Päätehtävä

1. Keskisuomalaisten liikunnallinen elämäntapa yleistyy
2. Työikäisten ja ikääntyvien omaehtoinen liikkuminen edistyy
3. Liikunta ja liikkuminen on kaikille mahdollista

4.2. Tavoitteet

1. Edistetään keskisuomalaisten liikunnallista elämäntapaa kohdentuen

A. Työikäisiin:

Keskisuomalaiset työntekijät ovat tietoisia aktiivisen liikkumisen merkityksestä työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Kannustetaan riittävästi liikkuvia arkiliikuntaan ja varmistetaan myös pienituloisille tai muuten heikossa yhteiskunnallisessa asemassa oleville mahdollisuus liikuntaan osallistumiseen.

B. Ikäihmisiin:

Ikääntyvien liikunnassa huomiota on kiinnitettävä esteettömiin ja turvallisiin liikkumisympäristöihin. Varmistetaan, että tarjolla on ikääntyville suunnattua monipuolista liikuntatoimintaa ja edullisia salivuoroja. Huomioidaan myös aktiiviset ja hyväkuntoiset ikääntyneet.

2. Tavoitteellista liikuntaneuvontaa antavien kuntien määrä lisääntyy

3. Ymmärrys soveltavasta liikunnasta laajenee

4.3. Vuoden 2025 painopisteet olivat

1. Liikuntaneuvonnan kehittämistyö yhdessä hyvinvointialueen ja kuntien kanssa

2. Soveltavan liikunnan edistäminen urheiluseuroissa sekä liikunnan palveluketjuissa

3. Työyhteisöjen liikunnallisten käytäntöjen edistäminen Liikuttava Suomi -hankkeen kautta

4. Ikäihmisten liikunnallisen elämäntavan edistäminen mm. Voimaa Vanhuuteen

4.4. Toimenpiteet ja toteutus

4.4.1. Kehitetään kuntien liikuntaneuvonnan prosesseja

- KesLi on toiminut koollekutsujana Maakunnallisessa liikuntaneuvonnan työryhmässä. Työryhmän tapaamisia järjestettiin viisi kertaa vuoden aikana, lisäksi Liikuntaneuvonnan info –tilaisuus joulukuussa. Työryhmän tapaamisia valmistelemassa on ollut kehitysryhmä, jonka vetäjäparina KesLi myös toimi. Tapaamisissa pyrittiin edistämään palveluketjujen syntymistä muuttuneessa toimintaympäristössä hyvinvointialueen tilanteen muuttuessa.

- Rajattomasti liikuntatietoa –alustaa on esitelty verkoston tapaamisissa ja kannustettu kuntia käyttämään sieltä löytyvää tietoa päätösten teon tueksi.

- Seurojen ja yhdistysten roolia on pyritty vahvistamaan palvelupoluissa eri tavoin esim. viestinnän keinoin ja tapaamisissa.

- Varmistetaan urheiluseuroissa valmius ottaa vastaan liikuntaneuvonnasta ohjattuja henkilöitä eri harrasteryhmiin.

- On tuotu esille valtakunnallisia liikuntaneuvonnan suosituksia ja hyviä käytäntöjä Keski-Suomessa.

- Hyvinvointikoordinaattoreiden verkoston eli elämäntapaohjauksen verkoston tapaamisia oli kaksi.

4.4.2. Edistetään soveltavan liikunnan osaamista

- Tarjosimme seuroille avoimena tai tilauskoulutuksina soveltavan liikunnan ohjaajakoulutuksia. Avoin koulutus Jyväskylässä toukokuussa ei toteutunut vähäisen ilmoittautuneiden määrän vuoksi. Keuruun kaupungin syyskuulle tilaama soveltavan liikunnan ohjaajakoulutus seuroilleen ei toteutunut myöskään vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi.

-Suomen Pesäpalloliitto tilasi Pesis kuuluu kaikille –hankkeeseen sisältyvän soveltavan liikunnan ohjaajakoulutuksen toukokuussa. Koulutus toteutettiin Teamsin välityksellä ja osallistujia oli 25 henkilöä.

- KesLi toimii aktiivisesti yhdistävänä tekijänä seurojen ja kuntien ja kaupunkien välillä soveltavan liikunnan kentällä, yhdistämme toimijoita. Autamme harrastajia löytämään sopivia ryhmiä itselleen sekä seuroja löytämään ryhmiinsä harrastajia.

- Laajennetaan soveltavan liikunnan käsitteen ymmärtämistä viestinnän keinoin esim. tuomalla esiin erilaisia teemaviikkoja ja -päiviä.

- Keski-Suomen Liikunta on mukana Paralympiakomitean kolmevuotisessa Avoimet ovet Vol2-hankkeessa (2023-2026), jossa tavoitteena on tukea urheiluseuroja vammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien harrastajien mukaan ottamisessa myös yhdistystoiminnan toimijoina, ei vain osallistujina ja liikkujina. KesLi toimii verkoston koollekutsujana Keski-Suomen alueella. Tapaamisia järjestettiin kaksi seurojen treeneihin tutustumalla (kesäkuussa mukana 10 osallistujaa ja syyskuussa 11 osallistujaa).

- Innostetaan ja tuetaan seuroja ikäihmisten liikuntapalvelujen kehittämiseen ja seuratoimintaan mukaan ottamiseen harrastajina sekä toimijoina.

4.4.3. Lisätään työikäisten fyysistä aktiivisuutta

- Osallistuttiin Keski-Suomen Kauppakamarin Työelämä- ja osaamisvaliokunnan tapaamisiin viisi kertaa vuoden aikana. Tapaamisissa tuotiin aktiivisesti esiin fyysisen aktiivisuuden merkitystä esim. työmatkaliikkumisen puolesta sekä aktiivisten taukojen merkitystä.
- Tehtiin yhteistyötä Liikkuva Aikuinen -ohjelman kanssa kohderyhmänä työikäiset
- Meijän Polku –toiminnan kampanjoita ja haasteita tuotiin esiin: 3-30-300 –luontosuosituksista tehtiin tunnetuksi tilaisuuksissamme sekä markkinoitiin Luontovuosi 2026 –haastetta.
- kesäkuussa järjestettiin ELY-keskuksen TYHY-päivä luennon ja kevyen liikunnan merkeissä. Osallistujia oli 37 henkilöä.
- Lisää vain liike –kauppakeskustapahtuma: Isänpäivän aattona 8.11.2026 järjestettiin osana hallitusohjelma Suomi liikkeelle –ohjelmaa Lisää vain liike –aikuisten harrasteliikunnan tapahtumapäivä kauppakeskus Sepässä. Mukana oli kahdeksan KesLin jäsen-seuraa sekä Jyväskylän kaupungin Liikuntapalvelut, K-S hyvinvointialue, Suomen Punainen Risti, Liikenneturva ja Keski-Suomen Sydänpiiri. Tapahtuman tavoitteena oli edistää arjen fyysistä aktiivisuutta aikuisten työikäisten keskuudessa. Tapahtumassa tavoitettiin arviolta n. 2100 henkilöä aikuisista kauppakeskuksen kävijöistä. Tapahtumaan saatiin tukea STM:lta.
- KesLi on mukana “Keski-Suomi liikkeelle” –agendan toteuttamisessa tuoden monipuolisesti esiin agendan teemoja liikunnallisen elämäntavan lisäämiseksi.

4.4.4. Ikäihmisten liikunnan edistäminen

- Edistämme toimenpiteitä ikäihmisten liikkeen lisäämiseen yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen sekä keskisuomalaisen kuntien kanssa.
- osallistuttiin Ikäinstituutin 30-vuotis juhlaseminaariin teams-yhteydellä toukokuussa.
- Tarjotaan seuroille koulutusta ikääntyvien liikuttamisen tueksi.
- KesLi on mukana Muistiliiton LIIKKEELLE-hankkeessa, jossa tavoite on vähentää muistisairauksien mukanaan tuomaa stigmaa viestinnän keinoin. Yhteiskehittämistapaamisina Muistiliiton ja kahden paikallisen seuran kanssa pidettiin syksyllä kahdesti lähitapaamisina.

4.4.5. Viestintä

- Toteutettiin kaksi aikuisten harrasteliikuntaliitettä (toukokuu ja elokuu) yhteistyössä Suur-Jyväskylän lehden kanssa.
- Toteutettiin aktiivista viestintää liikunnallisen elämäntavan edistämiseen liittyvistä sisällöistä uutiskirjeessä, somessa, nettisivuilla.
- Ikäinstituutin teemaviikoista ja kampanjoista on viestitty kanavissamme.
- YLE teki verkkouutisen soveltavan liikunnan harrastevälineiden kokeilupäivästä Jämsässä. Liikunnallisen elämäntavan edistäjä antoi toimittajalle vinkin juttuun. Pilottiretki oli MALIKE:n järjestämä. Juttu sai kiitettävästi huomiota ja esim. Tampereella johti kansalaisaloitteeseen lainattavien välineiden hankkimisesta kaupungeille ja kunnille.

4.4.6. Finlandia Marathon

- Syyskuussa järjestetty Finlandia Marathon koostui kuudesta eri tapahtumasta: Maratonviestistä, Finlandia Vitosesta, Valon Kypistä, Puolimaratonista ja Marathonista sekä koululaisten juoksutapahtumasta Nuorten Maratonista. Vuoden 2025 Finlandia Marathonin yhteydessä juostiin myös Aikuisurheilun maratonin Euroopanmestaruus -kilpailut. Tapahtumassa saavutettiin osallistujaennätys vuonna 2025. Kaikki matkat yhteen laskettuna yli 8.000 osallistujaa. Mukana oli osallistujia 35 eri kansallisuudesta. Mastersien EM-maraton toi osallistujia kansainvälistä tunnelmaa 24 eri maasta.

4.5. Seuranta ja arviointi

- Koulutuksien ja tapahtumien laadunseuranta toteutettiin keräämällä osallistujapalautetta, jota hyödynnetään koulutuksia ja tapahtumia kehitettäessä.
- Seurattiin koulutuksiin ja tapahtumiin ilmoittautuneiden ja osallistuneiden määrää sekä maksullisten koulutusten liikevaihtoa.

4.6. Yhteenveto tilaisuuksista

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	1	25
Verkostotapaamiset	10	158
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	27	251
Tapahtumat:		
- Finlandia Marathon	1	3500
- ELY keskus tyhy-päivä	1	37
- Lisää vain liike Sepänkeskus	1	900
Yhteensä	41	4871 henkilöä

5. Kuntakumppanuus

5.1. Vuoden 2025 tavoitteet

1. Kehittämistyö kuntien suuntaan liikunnassa vahvistuu
2. Liikunnan edistämisen verkostoja vahvistetaan mm. Keski-Suomi liikkuu -agendan kautta
3. Säännölliset kuntien liikuntatoimen tapaamiset

5.2. Toimenpiteet

5.2.1. Kuntayhteistyö – Keski-Suomi liikkuu verkosto

Keski-Suomen Liikunta ja Keski-Suomen liitto ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jossa KesLin rooli on tukea nykyisiä kuntia tulevaisuuden muutosprosesseissa sekä auttaa maakuntaliittoa valmistelevaan tulevia maakuntahallinnon palveluja liikuntatoimen osalta.

Alkuvuodesta 2025 Keski-Suomen Liikunnan käynnistämä Keski-Suomi liikkuu -verkosto on tarkoitettu keskisuomalaisen kuntien liikunnasta ja hyvinvoinnista vastaaville viranhaltijoille sekä Keski-Suomi liikkuu asiantuntijoille. Verkoston tapaamisissa kuullaan kuntien ajankohtaisia asioita sekä tuodaan uutta ja ajankohtaista tietoa kunnille. Verkoston tapaamiset ovat osallistujille maksuttomia, ja verkoston jäsenyyteen kuuluu myös "Rajattomasti liikuntatietoa" -uutiskirje sekä muuta ajankohtaista viestintää. Tapaamisiin kutsutaan tarpeen mukaan asiantuntijoita haluttuihin aiheisiin. Verkosto kokoontuu neljä kertaa vuodessa ja koollekutsujana toimii Keski-Suomen Liikunta. Kohtaamiset voivat olla sekä live-tapaamisia sekä Teams-tilaisuuksia tarpeen mukaan. Tavoitteena kuntien välinen yhteistyö sekä toisilta oppiminen.

Keski-Suomi liikkuu -asiantuntijaverkosto
Kaksi tapaamista; 21.1. ja 10.9. yhteensä 15 osallistujaa

Keski-Suomi liikkuu kuntaverkosto
Järjestettiin kolme kuntien verkostotilaisuutta; 27.3., 11.6. ja 25.9.2025. yhteensä 105 osallistujaa

Kuntien välinen viestintäverkostotyö:
Kolme tapaamista; 20.2., 11.6. ja 4.9. yhteensä 36 osallistujaa

5.2.2. Kuntien liikkumishjelmat

Kahdeksan keskisuomalaisen kunnan liikkumishjelmatyö (LIIKE) yhdessä Jyväskylän yliopiston kanssa. Kunnat ryhtyivät toteuttamaan omat liikkumishjelmansa ohjatusti yhteiskehittämisen periaatteella. Yksikään kunta ei vuoden vaihteeseen mennessä saanut valmiiksi julkista versiota ohjelmasta, mutta kehittämistyö jatkuu vuonna 2026. Paras konkreettinen tuotos sparrauksesta oli Jyväskylän yliopiston toteuttama opas liikkumishjelmien tekoon

21.1. LIIKE-hankkeen tapaamiset 21.1., 17.2., 10.4., 10.6., 29.8., 23.9. yhteensä 48 osallistujaa
21.10. LIIKE hankkeen loppuseminaari järjestettiin 2.12. yhteensä 20 osallistujaa

5.2.3. Rajattomasti liikuntatietoa Keski-Suomessa” työkalu

Hankimme kuntien käyttöön ”Rajattomasti liikuntatietoa Keski-Suomessa” työkalun kuntien tietojohdamisen tueksi. Työkalun avulla saadaan kuntakohtaista liikunnan hyvinvointitietoa esimerkiksi hyvinvointisuunnitelmien tueksi.

5.2.4. Liikunta-asioiden valmisteluryhmä

Liikunta-asioiden valmisteluryhmä ei kokoontunut 2025. Toimintaa jatkettiin Keski-Suomi liikkuu -agendan alla.

5.2.5. Maakunnallinen liikuntaneuvostotyö

Kunkin aluehallintoviraston toimialueella toimii alueellinen liikuntaneuvosto. Alueellisen liikuntaneuvosto tehtävänä on mm. antaa lausuntoja liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmista ja perustamiskustannuksiin myönnettävistä avustuksista. Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvoston kokoukset olivat 12.2., 7.5. ja 7.11.

5.2.6. Muut yhteistyötilaisuudet

Hankeverkostoseminaari urheiluseuroille ja kunnille 21.1.2025

Yhteistyössä Keski-Suomen liiton kanssa

- aiheena maakunnassa rahoitetut liikuntahankkeet, 25 osallistujaa

Asiantuntijaluento Jyväskylän yliopiston terveystieteen opiskelijoille 3.2.2025

- aiheena Strateginen osaaminen ja johtaminen liikunnan aluejärjestön näkökulmasta, 20 osallistujaa

5.3. Yhteenveto

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	2	45
Omat verkostotilaisuudet	5	130
Yhteistyötilaisuudet	10	104
Yhteensä	17	275

6. Vaikuttaminen ja viestintä

6.1. Vuoden 2025 tavoitteet

1. Kuntakumppanuuksien vahvistaminen viestinnän avulla
2. Mukana uuden maakuntastrategian valmistelussa
3. Vaikuttaminen kunta- ja aluevaaleissa liikunnan sisällöillä

6.2. Toimenpiteet

6.2.1. Kuntakumppanuuksien vahvistaminen viestinnän avulla

Toteutettiin neljä kuntakirjettä kuntien liikuntatoimille osana Rajattomasti liikuntatietoa -alustan viestintää. Osana LIIKE -hanketta vahvistettiin kuntien yhteistyötä yhteissuunnittelun avulla.

6.2.2. Mukana uuden maakuntastrategian valmistelussa

Keski-Suomen Liikunta oli aktiivinen maakuntastrategian valmistelussa tekemällä lausuntoja, järjestämällä kuulemistilaisuuksia sekä tiedottamalla aktiivisesti kuntien suuntaan valmistelutyöstä. Vaikuttamistyön tuloksena Keski-Suomi liikkuu agenda ja Keski-Suomen Liikunta sen koordinoijana kirjoitettiin varsinaiseen strategiaan.

6.2.3. Vaikuttaminen kunta- ja aluevaaleissa

Keski-Suomen Liikunta toteutti aktiivista viestintää kunta- ja aluevaaliehdokkaille lähettämällä materiaalia ja tarjoamalla asiantuntemustaan hyvinvointiin liittyvissä teemoissa.

6.2.4. Muu verkostovaikuttaminen

Keski-Suomen Liikunta on aktiivinen toimija omassa maakunnassaan ja kuuluu useaan terveyden edistämistä toteuttavaan organisaatioon ja verkostoon:

Keski-Suomen liiton kumppanuus

Keski-Suomen Liikunta ja Keski-Suomen liitto ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jossa KesLin rooli on tukea nykyisiä kuntia tulevissa muutosprosesseissa sekä auttaa maakuntaliittoa valmistelemaan tulevia maakuntahallinnon palveluja liikuntatoimen osalta.

Keski-Suomen Liikunta on tarjonnut asiantuntemustaan tai työpanostaan Keski-Suomen liitolle kaikessa maakunnallisen liikuntakulttuurin kehittämiseen liittyvissä toimenpiteissä. Osana informaatio-ohjausta Keski-Suomen Liikunta yhdessä Keski-Suomen liiton kanssa pyrkii kannustamaan ja auttamaan kuntia rakentamishankkeiden käynnistämässä.

Jyväskylän Urheiluakatemia säätiö

Jyväskylän Urheiluakatemia toimii opiskelevien urheilijoiden laadukkaan valmentautumisen tukena Keski-Suomessa yhteistyössä alueen oppilaitosten, seurojen ja valmentajien kanssa ja auttaa urheilijoita opiskelun ja urheilun yhdistämisessä. Aluejohtaja Petri Lehtoranta kuuluu yhdistyksen hallintoneuvostoon.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, KYT

Keski-Suomen Liikunta on yksi osuuskunnan perustajista. Sen tehtävänä on tarjota keskisuomalaisille kolmannen sektorin toimijoille hankeneuvontaa sekä hallinnointia. Tämän lisäksi osuuskunta tarjoaa taloushallintopalveluja keskisuomalaisille järjestöille. Tavoitteena on lisätä keskisuomalaisten yhdistysten osaamista mm. hanketoiminnan avulla. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on yhdistyksen varapuheenjohtaja.

Keski-Suomen Yrittäjät ry

Keski-Suomen Yrittäjät ry on kiinteä osa Suomen Yrittäjien valtakunnallista organisaatiota. Se tukee toiminnallaan Suomen Yrittäjien tavoitteita ja huomioi omassa toiminnassaan maakunnassa toimivien jäsenyritysten tarpeet. Keski-Suomen Yrittäjät tekee työtä maakunnan yrittäjien hyvinvoinnin eteen. Keski-Suomen Liikunta on Keski-Suomen Yrittäjien jäsen ja tekee yhteistyötä mm. henkilöstöliikunnan edistämiseksi.

Keski-Suomen Kauppakamari

Keski-Suomen kauppakamari on elinkeinoelämän äänitorvi, jota kuunnellaan ja arvostetaan. Kauppakamarin jäsenenä olemme osa laajaa päättäjien ja yrittäjien verkostoa ja pääsemme hyödyntämään vahvaa osaamista kansainvälistymisen ja kasvun kentällä. Liikunnallisen elämäntavan kehittäjä Mira Autio on Keski-Suomen Kauppakamarin Osaamis- ja työelämävaliokunnan jäsen.

Keski-Suomen Järjestöareena

Keski-Suomen Järjestöareena on Keski-Suomen järjestökentän yhteistoimintayhteisöjen puolueeton, autonominen ja rakenteeltaan kevyt verkostomainen yhteenliittymä. Järjestöareena nimeää ja kutsuu verkostoonsa keskisuomalaisia järjestökentän yhteistoimintayhteisöjä, jotka edustavat toimialaa tai muuta merkittävää ryhmittymää. Liikunnallisen elämäntavan kehittäjä Mira Autio on Järjestöareenan jäsenedustaja.

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä toimii linkkinä suhteessa maakuntaan Järjestöareenan tehtävien mukaisesti ja valmistele näkökulmastaan asioita maakunnan poliittiseen päätöksentekoon. Se myös valmistele Järjestöareenan tapaamiset ja Kumppanuuspöydän seuraavan kauden jäsenten valinnan. Liikunnallisen elämäntavan kehittäjä Mira Autio on kumppanuuspöydän liikunta-alan edustaja.

Länsi- ja Sisä-Suomen Liikuntaneuvosto

Keski-Suomen Liikunnan edustaja on Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvoston jäsen.

Muut Keski-Suomen Liikunnan edustukset:

Kohtaava valmentaja hankkeen ohjausryhmän jäsen	Laura Härkönen
Keski-Suomen elämäntapaneuvonnan kehittäjäryhmä	Mira Autio
Keski-Suomen elämäntaparyhmäohjaajien maakunnallinen verkosto	Mira Autio
Keski-Suomen Liikuntaneuvonnan kehittäjäryhmä	Mira Autio
Maakunnallinen liikuntaneuvonnan työryhmä	Mira Autio
Olympiakomitean, Lajiliittojen ja liik. aluejärjestöjen seurakehittäjien verkosto	Laura Härkönen
Liikkuva aikuinen- ohjelman ja aluejärjestöjen teli -kehittäjät verkosto	Mira Autio
Peurunka säätiön hallituksen varajäsen	Laura Härkönen
Jyväskylän kaupungin soveltavan liikunnan verkosto	Mira Autio
Avoimet ovet –verkoston Keski-Suomen koordinaattori	Mira Autio
Liikunnan aluejärjestöjen Harrastamisen työryhmä	Jouni Vatanen
Jyväskylän kaupungin harrastamisenpolku hankkeen ohjausryhmä	Jouni Vatanen
Valmennus- ja kouluttajaosaamisen verkosto	Jouni Vatanen
ÄKSport - Nuorten polku liikkumiseen -hankkeen ohjausryhmä	Jouni Vatanen

6.2.5. Mieliopidekirjoitukset, mediatiedotteet, lehtijutut

Yleistiedotteet:

6.2.2025	Pimeyttä, kylmyyttä ja liukkaita vastaan – Piristä talveasi liikunnalla!
28.5.2025	Reitistöviikko 15.–21.9.2025 houkuttelee liikkumaan luontoon
29.8.2025	Liikettä työpäivään ja arkeen

Vaikuttaminen:

19.2.2025	Hyvinvointi luo työtä ja toimintakykyä
21.2.2025	Liikunnan aluejärjestöt nostavat suomalaisen urheilun ja liikunnan arvostusta maakunnallisissa Urheilugaaloissa
17.4.2025	Vaikuta Keski-Suomen maakuntastrategiaan!
28.8.2025	Näkökulma: Järjestöjen tuki pohjautunut omaan varainhankintaan
10.10.2025	Liikkumisen voima kasvaa yhteistyöstä – Aluejärjestöjen uusi ohjelmatyö käynnistymässä
28.11.2025	Liikunnan aluejärjestöt valmiita kantamaan vastuuta liikkeen ja liikunnan edistämisestä
8.12.2025	Keski-Suomen Liikunnan uusi strategia lisää liikunnan iloa, osaamista ja arvostusta
20.12.2025	Joulutervehdys: Keski-Suomessa hyvinvointi kasvaa liikkeestä

Seuratoiminta:

17.3.2025	Seuratyön unohtunut merkitys
17.3.2025	Lihavoimin treeneihin -kampanjaviikko 5.-11.5.2025
6.5.2025	Mitä kuuluu keskisuomalaisille urheiluseuroille?
27.5.2025	Videopankista käytännön vinkkejä lasten liikuttajille
4.6.2025	Uusi alueellinen sovittelupalvelu käyttöön urheiluyhteisössä
18.6.2025	Seurakehittäjän kesätervehdys
11.8.2025	Nyt on aika hakea vuoden 2025 seurapalkintoja!
11.8.2025	Uusi liikuntavinkit.fi-sivusto on julkaistu – vinkkivideoita lasten liikkeen lisäämiseen!
21.8.2025	Muistathan huomioida seurasi vapaaehtoisia KesLin ansiomerkillä
22.9.2025	Euroopan Urheiluviikkoa juhlistaan tällä viikolla
23.9.2025	Soveltavan liikunnan aamuporinat - aiheena urheiluseuratoiminta 31.10. klo 9.00-10.15
30.10.2025	Seuratuki uudistuu
2.12.2025	Uusi paralajien olosuhteet -tietopankki on avattu
8.12.2025	Seurabarometri 2025: Alueellisen seuratoiminnan tila / Keski-Suomi
16.12.2025	Seurakehittäjän pohdintaa unelmien urheiluseurasta

7. Numeerinen yhteenveto tilaisuuksista ja tapahtumista

Koulutukset ja tilaisuudet	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	53	943
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	118	575
Auditoinnit	5	52
Seurafoorumit	7	77
Omat verkostotilaisuudet	16	326
Muut verkostotilaisuudet	28	438
Yhteensä	227	2 411
Tapahtumat		
Pikku Kakkosen kesäkiertue	1	8000
Finlandia Marathon	1	3500
Nuorten maraton	1	4601
Keski-Suomen Urheilugaala	1	260
#BeActive-viikko	19	1511
ELY keskus tyhy-päivä	1	37
"Lisää vain liike" Sepänkeskus	1	900
Yhteensä	25	18809
KAIKKI YHTEENSÄ	252	21 220
Jäsenyhdistysten palvelusopimukset	11	

8. Talous

Vuoden 2025 talous oli 15 300,71 € ylijäämäinen. Positiiviseen tulokseen vaikuttivat onnistuneet tapahtumat.

Tuloslaskelma

Keski-Suomen Liikunta ry

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025 EUR	1.1.-31.12.2024 EUR
VARAINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT YHTEENSÄ	332 563,98	332 312,38
KULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-242 255,55	-260 973,53
HENKILÖSIVUKULUT YHTEENSÄ	-48 381,16	-48 439,79
HENKILÖK. MUUT SOS.KULUT YHTEENSÄ	-4 285,10	-3 954,55
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-294 921,81	-313 367,87
POISTOT YHTEENSÄ	-118,31	-157,75
MUUT KULUT		
VUOKRAT YHTEENSÄ	-29 331,96	-75 743,84
MUUT VUOKRAT YHTEENSÄ	-6 974,76	41 463,24
OSTETUT PALVELUT YHTEENSÄ	-95 774,06	-88 049,69
MATKAT JA MAJOITUKSET YHTEENSÄ	-36 136,32	-51 040,78
MATERIAALIKULUT YHTEENSÄ	-36 852,97	-32 424,09
MUUT TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-44 601,95	-43 389,56
MUUT KULUT YHTEENSÄ	-249 672,02	-249 184,72
KULUT YHTEENSÄ	-544 712,14	-562 710,34
VARAINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-212 148,16	-230 397,96
VARAINHANKINTA		
TUOTOT YHTEENSÄ	11 410,25	9 169,60
KULUT YHTEENSÄ	-2 145,62	-2 194,84
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	9 264,63	6 974,76
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
TUOTOT YHTEENSÄ	1 684,24	36 127,54
KULUT YHTEENSÄ	0,00	-637,03
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	1 684,24	35 490,51
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ YHTEENSÄ	-201 199,29	-187 932,69
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ	216 500,00	218 000,00
TILIKAUDEN TULOS YHTEENSÄ	15 300,71	30 067,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	15 300,71	30 067,31

Tase

Keski-Suomen Liikunta ry

TASE

	31.12.2025 EUR	31.12.2024 EUR
Vastavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	354,93	473,24
Sijoitukset	1 177,32	1 177,32
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>1 532,25</u>	<u>1 650,56</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	47 007,54	81 469,59
Rahoitusarvopaperit	125 888,34	125 888,34
Rahat ja pankkisaamiset	152 037,23	104 490,57
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>324 933,11</u>	<u>311 848,50</u>
Vastavaa yhteensä	<u><u>326 465,36</u></u>	<u><u>313 499,06</u></u>

Keski-Suomen Liikunta ry

TASE

	31.12.2025 EUR	31.12.2024 EUR
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Pääoma	260 429,81	230 362,50
Tilikauden voitto (tappio)	15 300,71	30 067,31
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>275 730,52</u>	<u>260 429,81</u>
VIERAS PÄÄOMA		
VIERAS PÄÄOMA		
Saadut ennakot	957,58	1 042,00
Ostovelat	1 821,14	4 849,00
Siirtovelat	43 028,78	42 524,58
MUUT VELAT	4 927,34	4 653,67
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>50 734,84</u>	<u>53 069,25</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>50 734,84</u>	<u>53 069,25</u>
Vastattavaa yhteensä	<u><u>326 465,36</u></u>	<u><u>313 499,06</u></u>